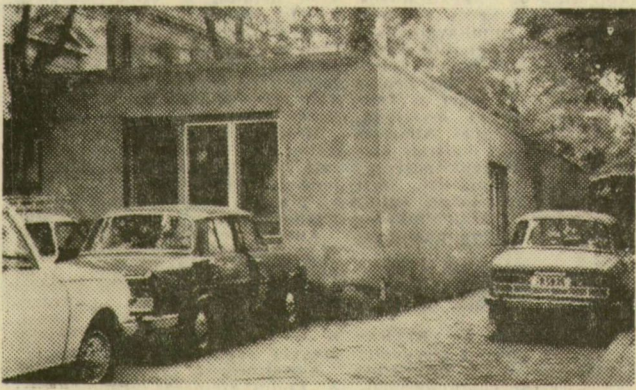
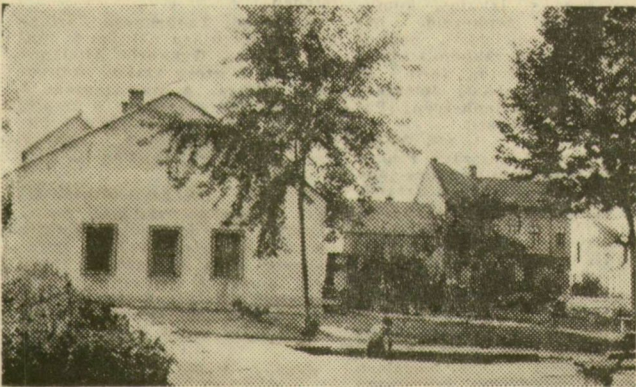

Idegesítő ideiglenesség

Patinás falak a Hajnóczy utca elején. A felvonulási épület egyelőre nem vonul le a színről

Szükséges ideiglenesség a Lechner téren: már egy éve itt van a környék gyógyszerára.

A nevükben van valami ünnepélyesség. Felvonulási épületeknek hívják őket. Koruk általában meghatározhatatlan: egyesek úgy vélik, hogy az „időszámítás előtti időből” felejtette őket valamelyik téren avagy utcán valamely építőipari vállalat. Vannak ugyan tősgyökeres, idős szegediek, akik váltig állítják, hogy amikor Szeged keletkezett, ezek a kedves földszintes házacskák nem voltak meg, de erre az idegesebbek csak legyintenek.

Nem így a kerületi tanácsi hivatalok, amelyek viszont a felvonulási épületek tulajdonosait idegesítik, mert emlékeznek valamiféle megegyezésre, hogy ezek csak ideiglenesen csúfíthatják a várost. Az épületek viszont „csak azért is” maradnak, hátha előbb-utóbb kiérdemlik a műemléktáblát. A Hajnóczy utca elején álló felvonulási „irodaház” bontási ügyében végső határidőül 1971. július 31-ét szabták meg az I. kerületben, de — mint képünkön is látható — a házacskák egyelőre állja az idő és az autók ostromát. Hiába szabott ki büntetést az I. kerületi tanácsi hivatal a DELEP-re.

Azt sem lehet tagadni, hogy néha még szükség is

van ezekre az ősközületekre. A Lechner téren szunnya-dozó felvonulási épület például kapóra jött a gyógyszerártári központnak, amikor az IKV bejelentette, hogy a Kossuth Lajos sugárút és Nagykörút sarkán tevékenykedő gyógyszerártnak ideiglenesen ki kell költöznie, mert felújítják a házat. Az ilyen munkáról pedig mindenki tudhatja tapasztalatai alapján, hogy ugyancsak ideiglenes: azaz, egyszer ideiglenesen megyeget az építés, aztán ideiglenesen szünetel. A városi tanácsnak — kényszerhelyzetben — meg kellett tehát hosszabbítani a Lechner téri épület életét. Ahogy azt sem tagadhatta meg, hogy Tárjában ideiglenes boltok, óvodák helyettesítsék a véglegest erre, a világtörténelem szempontjából igazán rövid időre.

Vannak, akik már azt állítják, hogy nem is az épületekben, hanem a mi nyelvi szemléletünkben van a hiba. Ha ugyanis tudomásul vesszük, hogy az ideiglenes szó jelentése: meghatározhatatlan, öt évtől tíz évig terjedő időtartam, akkor minden rendben lesz. S ha jól meggondolják, ez is elfogadható érv — ideiglenesen.

V. M.

A vállalat nevében ellenében

Nem, nem azokról van szó, akik egy-egy vállalat neve mögé bújva, hivatalos papirokat, bélyegzőket felhasználva próbálják megsütni kisebb-nagyobb — legtöbbször nagyobb — pecsenyéjüket. Ténykedésüket végül is a hírlapok bűnügyi rovata — vagy éppen a tv Kék fény műsora — nyugtázza, a fizetséget pedig a bíróság méri ki. Csalók, üzérkedők, szélhámosok ocsúját könnyű a tisztességesek bűzjától elválasztani, oly nyilvánvaló a különbség. Nehezebb a dolog akkor, amikor tisztességes szándék, jó akarat, becsületes igyekezet siklik rossz útra, nyúl csorba eszközökhöz. Sajnos, nem ritka eset ez, s gyakorisága mellett rejtettsége — mert hisz a törvény, a jog formáján nem esik sérelem — hordja magában a veszélyt.

Történt, hogy az egyik vállalat öregeske műhelycsarnokának teteje megropant. Kérlelés, szaladgálás, rimánkodás, mert a csarnokban termelni kell, nem állhatnak le a gépek, nem tétlenkedhetnek az emberek. A tető reparálásában jártas cégek hűmmögtek csak. Nem nagy munka, talán ha két hétre futja. No meg az anyag, a fölvonulás. Végül is az egyik cég osztályvezetője kibökte: ha a megrendelő sürgösségi felárat fizet, akkor megcsinálják. Mi mást tehetett volna a szorult helyzetben levő igazgató? Mint mondta, akár az ördöggel is szövetséget köt, csak a csarnok teteje meglegyen. S itt még nem is az ördögrel kellett szövetkeznie, csak... Csak tudomásul kellett vennie, hogy kihasználják szorult helyzetét.

Erről van hát szó. Azokról a vállalati emberekről — hol az igazgatóról vagy a főmérnökről, hol osztályvezetőről, áruforgalmi vagy termelési előadóról — akik nem a maguk zsebére sajtotolják, édesgetik ki másoktól a forintot, hanem, vélik, cégük javát szolgálva. E furcsa nézőpont üzleti sikerre avatja a számlákhoz hozzacsapott ilyen megolyan felárakat, ügyes nyereségnövelő manővernek tűnő fel a silányabb termék magasabb osztályba sorolását és elsősorát, haszonnak könyvelni el a bajbajutottól bevasalt többletforintokat. Könnyen találnak nevet a gyerekeknek. Hol sürgösségi felárnak, csomagolási pótléknak, hol nehéz körülmények között végzett szerelésnek, különleges technológiának hívják, ezer más mellett. Mert soknevű a gyerekek, ami ettől még mindig kacsakézű, s mindkét lábára sána.

Ma még a monopolhelyzet, a termékek egy részénél,

a termelői, kivitelezői kapacitásoknál meglevő szűkösség szinte kínálja az alkalmat arra, hogy vastagabban fogjon a ceruza, az összedobásba, szorzásba olyan tetelek is bekerüljenek, amelyek a formai jog szerint nem, valójában azonban annál inkább kifogásolhatóak lehetne, ha... Ha a megrendelő — a munkára, termékre, szolgáltatásra szerződő — válogathatna a cégek kínálati között, ha nem a kényszer sarkallná, ha nem kinlódna kutyaszorítóban. Fizeti hát inkább a többet, szemet huny a követelődés fölött, mert még többet vesztené — megakadt munka, félbehagyott termék, késedelmes szállítás fejében —, ha másként próbálkozna.

Jól teszik ezek szerint az élelmeseik, hogy „megragadják a lehetőséget”? Az erkölcs oldaláról nézve — s aligha kell bizonygatni, hogy miért — semmiképpen. Ugyanazon szülő, a népgazdaság két gyereke kerül szembe egymással, mégpedig nem jogos érdekek alapján, hanem az eltérő hely-

zet miatt. Persze, még itt is visszaüthet a dolog, mert ma nekem, holnap neked... Talán a gazdasági haszon mentti, magyarázza az erkölcsön esetet csorbát? Nem, nem és nem! A vállalat nem néhány hétre kinyitott zöldségesbódé, ahol az árus úgy véli, utánam a vízözön. A vállalat nevében így föllépköz azért cselekednek a vállalat ellenében, mert a legfontosabbat: a cég hitelét, rangját, tisztességét, azaz megbízhatóságát viszik — látszólag kockázat nélkül — vásárra. A holnapot meg a holnaputánat tékozzolják, bár úgy vélik, jót cselekednek. A gazdasági körülmények változnak, a monopolhelyzet múlandó dicsőség, ahogy a bizonyos termékekben, kapacitásokban meglevő szűkösség sem örökké tartó. Aki gondol a holnapra, az ma sem tesz úgy, hogy abból holnap hátránya legyen. Ezt feleldik el a vállalat nevében, de a vállalat ellenében eljáró, ügyintéző, szerződést kötő, döntő, aláíró emberek.

K. S.

Mezőgazdasági kutatócsoport utazott Odesszába

Az Akadémia martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézete és az odesszai Növénytermesztési Kutató Intézet közötti együttműködési szerződés alapján pénteken a martonvásári kutatóintézet hattagú delegációja dr. Gáspár László osztályvezetőnek, a biológiai tudományok kandidátusának vezetésével Odesszába utazott, hogy egyeztesse a kukoricanevelésben a két intézet között kialakult kölcsönös munkatervet. A delegáció meglátogatta a krasznodari növénynevelési intézetet is, amellyel a martonvásári kutatóintézet szoros kapcsolatot tart. Mint ismeretes, hazánk búza-velőterületének mintegy 80 százalékán jelenleg természetesen besztázza búzát itt nemesítették ki. (MTI)

Tanárnők az óvodában

A tanévkezdés és az óvodai beíratások ideje van. A pedagógusok — tanárok, tanítók, óvónők — kezdik az új évet, s újult erővel a munkát.

Dr. Békési Imréné férje az egyik szegedi felsőoktatási intézmény adjunktusa. Öt éve a Szegedi Tanárképző Főiskolán végzett magyar — történelem szakon. A városhoz köti férje munkája, családjá. Sajnos, nem kapott pedagógusállást. Mindnyájunk számára ismerős a szegedi pedagógusellátottság! Iskola adminisztrátor, majd óvónő lett. Egy évig dolgozott szerződéses óvónőként Szeged egyik óvodájában. Lelkiismeretesen, szeretettel, rátermettséggel végezte munkáját.

Igaz, óvónői képzése nem volt, mégis felettségi véleménye szerint a város egyik legjobban dolgozó óvónője lett. De tanítani akart. S mivel tanári állás nincs a városban, ahhoz, hogy Szegeden tanítónő lehessen, nem elég a jeles főiskolai diploma. Ezzel még csak képesítés nélküli nevelő lehet. Így hát belevágott a tanítóképző elvégzésébe. Tanári diplomával a zsebében, óvodai elfoglaltsága és családjá mellett. Nemcsak szorgalmat, kitartást igényelt ez a vállalkozás, de nagy-nagy hivatásteretetet is. Fél év múlva államvizsgázik. Jövő szeptembertől — ha nem jön közbe semmi — tanítani fog.

Dinnyés Mária tavaly

végezte a Szegedi Tanárképző Főiskola magyar—orosz szakán. Mindenáron Szegeden akart maradni. A város csábította? Erzelmi szálak kötötték? Könnyebbnek látta boldogulását? Az okokat keresgélhetnénk, bogozhatnánk. Tény, hogy itt maradt, albertleti szobában, szerződéses alkalmazottnak. Egy év alatt öt helyen dolgozott. Volt óvónő, tanított saját szakát, volt kollégiumi nevelőtanár és napközi otthonos nevelő is. Szerződéseket kötöttek, szerződéseket lejártak, majd újból kötöttek és ismét lejártak. Mégis reménykedik, egyszer talán véglegesítik valamelyik szegedi iskolánál. Most óvónő. Ez van, ezt kell szeretni! Tanítani jobban szeret. Nehezen találja meg a hangot a kicsinyekhez, nehezen tud leereszkedni a csöpp gondolatokhoz, csöpp érzésekhez — távol áll tőle ez a munka. A főiskolán tanultakat nem tudja alkalmazni, más pedagógiai, didaktikai ismeretekre lenne szükség. Megismerni az óvodai pedagógiát, az életkori sajátosságokat. De nem érdemes. November elsején lejár ez a szerződés is. Azután az egyik szegedi iskolába megy.

Dr. Kuczik Istvánné vezetőóvónő. Filozófia szakos tanár, s bármely középiskolában taníthatna. De nem akar elmenni. Gyermekorvos szeretett volna lenni — óvónő lett. A kisgyermeki

Tandi Lajos

Több volt az ételmérgezés

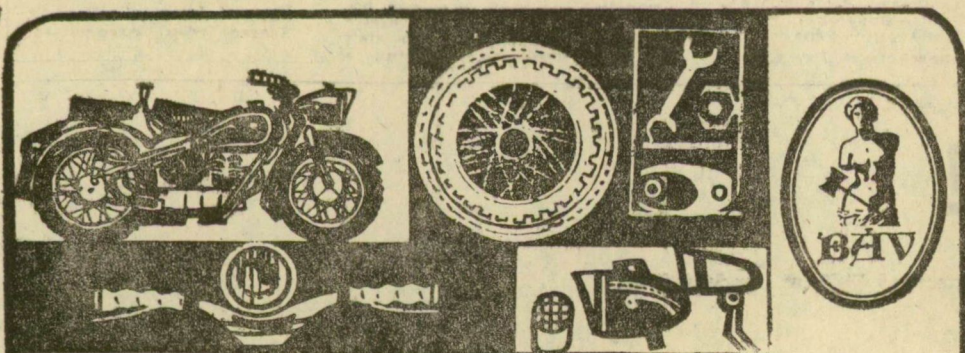
Az ok a gondosság hiánya

Az elmúlt félévben több volt az ételmérgezés, mint az előző év hasonló időszakában — állapította meg az Országos Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Intézet most elkészült mérlege. Az idén június végéig 415 esetet jelentettek az illetékeseknek — vagyis 75-tel többet, mint korábban, s ezek során összesen 1565 embernél észleltek az élelmiszerekkel kapcsolatos tisztasági előírások be nem tartásából származó rosszulleti tüneteket. Eddig az idén öt ember életét követelte az ételmérgezés. Az észlelt ételmérge-

zési esetek közül 223-ban a salmonella baktériumok — közéjük tartozik a tifusz és a paratifusz kórokozója is — voltak a fertőző góccok. A legnagyobb méretű tömeges ételmérgezést egyébként Szarvasról jelentették, ahol a Rákóczi úti napközi otthon konyháján készült burgonyapüré fertőzte meg a gyerekeket. Az ok gondatlanság volt, ugyanis a burgonyapüré készítéséhez szükséges tejet csak előző nap forralták fel, s következő éjjel helytelenül a zöldségtartóban tárolták, másnap pedig újraforraltás nélkül

használták fel az ételhez. A nyári hónapokban különösen a romlott sertéssajt jelentett veszélyt: ettől 106-an szenvedtek mérgezést. A Békés megyei Magyarbányhegyen házilág sütőtört rántott borjúhús fogyasztása idézett elő rosszulletet, mivel a konyhasó helyett alkálintritet és nitrátot használtak ízesítésre.

Az ételmérgezések első félévi krónikája egyértelműen bizonyítja, hogy a megbetegedéseket — nagyobb gondossággal, a higiéniai előírások betartásával — kivétel nélkül meg lehetett volna előzni.

Megnyílik

a Bizományi Áruház Vállalat

Bútor és Műszaki Boltja

szeptember 6-án 10 órakor.

Szeged, Oroszlán u. 4. sz. alatt. Lakberendezési cikkek, televíziók, rádiók, háztartási gépek, porcelánok, belföldi és import dísz tárgyak, motorkerékpárok árusítása.